

PM 2008: RI (Dnr 001-1356/2008)

Länsrättsutredningen (Domstolsverkets rapportserie 2008:2)

Remiss från Justitiedepartementet

Remisstid 15 september 2008

Borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande

1. Som svar på remissen av Länsrättsutredningen överlämnas och åberopas denna promemoria.
2. Protokollet i detta ärende förklaras omedelbart justerat.

Föredragande borgarrådet Sten Nordin anför följande.

Ärendet

Justitiedepartementet har remitterat Länsrättsutredningen till bland annat Stockholms stad för yttrande. Bakgrunden till utredningen är att Domstolsverket har fått regeringens uppdrag att lämna förslag till en ny länsrättsorganisation med färre och större domstolar med ökad specialistkompetens och effektivare beredning. I promemorian föreslås att lagen om allmänna förvaltningsdomstolar ändras så att antalet förvaltningsdomstolar i första instans minskas, dock inte i storstadsregionerna.

Det remitterade förslaget innebär att landets 23 länsrätter ersätts med tio förvaltningsdomstolar med placering i Stockholm, Göteborg, Malmö, Umeå, Sundsvall, Uppsala, Örebro, Linköping, Jönköping och Växjö. Eftersom de nya domstolarna inte längre kommer att vara knutna till visst län, föreslås namnet Länsrätten ersättas med namnet Förvaltningsrätten.

Enligt förslaget ska Länsrätten i Stockholms län läggas samman med Länsrätten i Gotlands län och bilda Förvaltningsrätten i Stockholm. För att undvika ökad mål-mängd till Stockholm föreslås Norrtälje, Sigtuna, Upplands-Bro, Upplands Väsby och Vallentuna kommuner, som idag tillhör Länsrättens i Stockholm domkrets, att tillhöra Förvaltningsrättens i Uppsala domkrets.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret har inte några invändningar mot förslagen i det remitterade betänkandet utan tillstyrker detsamma.

Mina synpunkter

Länsrättsutredningen är en vidareutveckling av de förslag som fördes fram i Justitiedepartementets promemoria om det framtida förvaltningsdömandet i första instans. Stockholms stad ställde sig i sitt remissyttrande över nämnda promemoria positiv till

de förslag som lades fram, men efterlyste förslag på åtgärder för minskade handläggningstider även för de tre stora länsrätterna, bland dem länsrätten i Stockholms län. Stockholms stad upplever i ett antal mål av olika art det problematiska i att långa handläggningstider på ett icke godtagbart sätt fördröjer verkställigheten av demokratiskt fattade beslut och välkomnar därför initiativ för att avhjälpa den rådande situationen.

Vad som anfördes i remissyttrandet över Justitiedepartementets promemoria är i allt väsentligt tillämpligt även beträffande föreliggande förslag. Övergripande kan sägas att det är av väsentlig betydelse för tilltron till rättsstaten att målmängden per domstol är sådan att handläggningstiderna är rimliga och praxis i dömandet enhetligt och professionellt. Utöver denna samhälleliga relevans är kortare handläggningstider i förvaltningsmål positivt såväl för enskilda medborgare som för exempelvis kommunerna och andra offentliga aktörer eftersom det skapar en större säkerhet och möjliggör snabbare beslutsfattande. Alla åtgärder för att åstadkomma en effektiv rättskipning utan att göra avkall på rättssäkerheten är därför positiva.

Jag stödjer således Länsrättsutredningens förslag om färre förvaltningsdomstolar med större domkretsar. Jag vill dock betona vikten av att beakta att fördelarna med kortare handläggningstider och ökad specialisering delvis, främst på landsbygden, kan komma att ske till priset av ett ökat geografiskt avstånd mellan domstolarnas placering och medborgarnas bostadsort. Med moderna kommunikationsverktyg torde det inte utgöra något oöverstigligt hinder, men det bör ändå uppmärksammas så att domstolarna lägger sig vinn om att vara så tillgängliga som möjligt.

Vad avser det för stockholmsregionen aktuella förslaget att å ena sidan lägga samman länsrätten i Stockholms län med länsrätten i Gotlands län och å andra sidan föra över kommunerna Norrtälje, Sigtuna, Upplands-Bro, Upplands Väsby och Valentuna till domkretsen för förvaltningsrätten i Uppsala så tillstyrker jag förslaget. Emellertid befarar jag att den nya geografiska uppdelningen ur ett medborgarperspektiv kan komma att upplevas som kontraintuitiv. Likaså återstår det att se huruvida en sådan utformning av Förvaltningsrättens i Stockholm domkrets verkligen medför en mer hanterlig målmängd så att handläggningstiderna faktiskt kortas. Det är utmaningar som inte utgör grund för att avstyrka förslaget men som måste mötas om förslaget realiserar.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande

1. Som svar på remissen av Länsrättsutredningen överlämnas och åberopas denna promemoria.
2. Protokollet i detta ärende förklaras omedelbart justerat.

Stockholm den 28 augusti 2008

STEN NORDIN

Bilaga

Sammanfattning av Länsrättsutredningen (Domstolsverkets rapportserie 2008:2)

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Det antecknades till förteckningen att miljöpartiet lämnar ärendet utan eget ställningstagande.

ÄRENDET

Justitiedepartementet har remitterat Länsrättsutredningen (Domstolsverkets rapportserie 2008:2) till bland annat Stockholms stad för yttrande. I promemorian föreslås att lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar ändras så att antalet förvaltningsdomstolar i första instans minskas, dock inte i storstadsregionerna.

Enligt nuvarande länsrättsorganisation består landet av 23 länsrätter vars domkretsar i huvudsak följer länsindelningen. För att kunna möta de krav som ställs på förvaltningsmålens hantering har Domstolsverket fått regeringens uppdrag att lämna förslag till en ny länsrättsorganisation med färre och större domstolar med ökad specialistkompetens och effektivare beredning samt att föreslå deras geografiska placering.

Det remitterade förslaget innebär att landets 23 länsrätter ersätts med tio förvaltningsdomstolar med placering i Stockholm, Göteborg, Malmö, Umeå, Sundsvall, Uppsala, Örebro, Linköping, Jönköping och Växjö. Eftersom de nya domstolarna inte längre kommer att vara knutna till visst län, föreslås namnet Länsrätten ersättas med namnet Förvaltningsrätten.

Enligt förslaget ska Länsrätten i Stockholms län läggas samman med Länsrätten i Gotlands län och bilda Förvaltningsrätten i Stockholm. För att undvika ökad målmängd till Stockholm föreslås Norrtälje, Sigtuna, Upplands-Bro, Upplands Väsby och Vallentuna kommuner, som idag tillhör Länsrättens i Stockholm domkrets, att tillhöra Förvaltningsrättens i Uppsala domkrets.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret. Inom stadsledningskontoret har ärendet beretts av juridiska avdelningen.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 4 augusti 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Förslaget om en ny organisation av de allmänna förvaltningsdomstolarna innebär en förstärkning av kompetensen till Stockholmsområdet. Eftersom detta är till nytta för Stockholms kommun, tillstyrker stadsledningskontoret förslaget.